

ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОЕКТНОГО ФІНАНСУВАННЯ

1. Характерні особливості проектного фінансування. Проектне фінансування, традиційне банківське кредитування, венчурне фінансування: спільне та відмінне.
2. Характеристика учасників проектного фінансування та їх роль на різних етапах життєвого циклу проекту.
3. Переваги та недоліки проектного фінансування в розрізі його учасників.
4. Роль банку на ринку проектного фінансування та ринку інноваційного інвестування

Основні літературні джерела:

- Пересада А.А., Майорова Т.В., Ляхова О.О. Проектне фінансування
- Бардиш Г.О. Проектне фінансування
- Катасонов В.Ю., Морозов Д.С. Проектное финансирование: организация, управление риском, страхование
- Жуков В.В. Проектне фінансування
- Журнал - Банковские услуги. - №11-12, 2006.
- Васильєва Т. А. Діяльність банківських установ на ринку інноваційного інвестування: методологічні засади : Дис. докт. екон. наук
- Васильєва Т.А. Банковское инвестирование на рынке инноваций: Монография
- Степанова В. С. Формирование системы проектного финансирования коммерческими банками : Дис. канд. екон. наук
- Вовчак О.Д. Державне регулювання банківської інвестиційної діяльності в Україні : Дис. докт. екон. наук

Проектне фінансування, банківське кредитування, венчурне фінансування

<i>Порівняльний аналіз венчурного фінансування з операціями банківського кредитування</i>		<i>Порівняльний аналіз венчурного фінансування з операціями проектного фінансування</i>	
БАНКІВСЬКЕ КРЕДИТУВАННЯ	ВЕНЧУРНЕ ФІНАНСУВАННЯ	ПРОЕКТНЕ ФІНАНСУВАННЯ	ПРОЕКТНЕ ФІНАНСУВАННЯ
обов'язкова наявність ліквідної застави	кошти надаються під перспективну ідею без гарантованого забезпечення або застави	здійснюється спеціалізованими структурами, що мають досвід фінансування проектів з високими ризиками	може здійснюватися неспеціалізованими структурами, інвесторами можуть бути суб'єкти різних форм кредиту - комерційного, банківського, державного, лізингового й т.п., поширене субординоване кредитування
не передбачається участь банку в управлінні проектом	передбачається актив на участь венчурних інвесторів в управлінні проектом	джерело повернення коштів – прибуток від продажу акцій	джерело повернення коштів – потік грошових коштів від реалізації проекту
небажання фінансувати високоризикові проекти	спеціалізація на фінансуванні наукомістких розробок з високим ступенем ризику	застосовується для фінансування інноваційної розробки, незалежно від того, чи сформований на неї комерційний попит на ринку	застосовується для тих продуктів, на які вже сформований комерційний попит на ринку

Проектне фінансування, банківське кредитування, венчурне фінансування

<i>Порівняльний аналіз венчурного фінансування з операціями банківського кредитування</i>		<i>Порівняльний аналіз венчурного фінансування з операціями проектного фінансування</i>	
БАНКІВСЬКЕ КРЕДИТУВАННЯ	ВЕНЧУРНЕ ФІНАНСУВАННЯ		ПРОЕКТНЕ ФІНАНСУВАННЯ
обов'язкова вимога банків – виплати відсотків	венчурні інвестори не вимагають щорічних виплат дивідендів	заздалегідь передбачені припустимі норми збитків	для учасників проектного фінансування збиток є неприйнятним
орієнтація на коротко-строкове й середньострокове кредитування	можливість фінансування протягом досить тривалого терміну	при здійсненні фінансування використовуються специфічні технології	при здійсненні фінансування перевага надається апробованим технологіям
страхування своїх ризиків	прийняття інвесторами венчурного капіталу на себе всього фінансового ризику невдачі реалізації проекту	переважають ризики науково-технічного характеру й комерційні ризики	переважають проектні ризики (затримки запровадження в дію об'єкта; перевищення кошторису по будівництву й т.п.)
у випадку несприятливого розвитку подій, банк може подати позов до суду та претендувати на погашенні боргу	у випадку несприятливого розвитку подій венчурний інвестор втрачає інвестований капітал	при розрахунку очікуваного прибутку враховується, що частина з певної кількості інвестованих проектів, що входять до портфелю, виявиться збитковою	інвестування здійснюється розраховуючи на прибутковість конкретного реалізованого проекту

Учасники проектного фінансування та їх роль в даній діяльності

- спонсори (і/або ініціатори) проекту;
- проектна компанія (заснована спонсорами і/або ініціаторами);
- кредитори (банк, банки, банківський консорціум);
- консультанти;
- фінансовий радник;
- підрядчики (генеральний підрядчик, субпідрядники);
- постачальники устаткування;
- страхові компанії і банки-гаранти;
- інституційні інвестори (що придбавають акції і інші цінні папери, що емітуються проектною компанією);
- покупці товарів і послуг, вироблених на об'єкті інвестиційної діяльності;
- оператор (компанія, що управляє об'єктом інвестиційної діяльності після його введення в експлуатацію);
- інші учасники.

Учасники проектного фінансування та їх роль в даній діяльності

В проектному фінансуванні банки можуть виступати як:

- банки-кредитори;
- банки-гаранти;
- інвестиційні брокери (інвестиційні банки);
- фінансові консультанти;
- ініціатори створення та (або) менеджери банківських консорціумів;
- інституціональні інвестори, які купують цінні папери проектних компаній;
- лізингові компанії.

Учасники проектного фінансування та їх роль в даній діяльності

На ринку ПФ банки можуть виконувати такий спектр послуг:

- пошук, відбір і оцінка інвестиційних проектів;
- підготовка всієї техніко-економічної документації за проектом;
- розробка схем фінансування проектів, ведення попередніх переговорів з інвесторами на предмет їх участі у фінансуванні проекту;
- підготовка всього пакету документів по проекту (включаючи попередні угоди по реалізації товарів і послуг);
- надання сприяння у віданні переговорів і підписання кредитних угод, угод про створення консорціумів і т.д.;
- виконання функцій фінансового радника;
- формування бази даних інвестиційних пропозицій і т.д.

Переваги та недоліки проектного фінансування з точки зору позичальника

ПЕРЕВАГИ:

- 1) можливість розподілу ризиків за проектом між різними учасниками проектного фінансування;
- 2) можливість реалізації підприємницької ідеї в умовах скрутного (незадовільного) фінансового стану позичальника;
- 3) формування партнерських відносин з фінансовими установами, зокрема банками.

Переваги та недоліки проектного фінансування з точки зору позичальника

НЕДОЛІКИ:

- 1) підвищений відсоток за кредитом;
- 2) високі витрати за передпроектними роботами (підготовка ТЕО, роботи по уточненню запасів корисних копалин, оцінка дії проекту на навколишнє середовище, маркетингові дослідження);
- 3) тривалий період часу від подачі заявки до ухвалення рішення про фінансування;
- 4) надзвичайно жорсткий контроль за діяльністю позичальника з боку банку;
- 5) ризик втрати позичальника своєї незалежності.

Переваги та недоліки проектного фінансування з точки зору банку

ПЕРЕВАГИ:

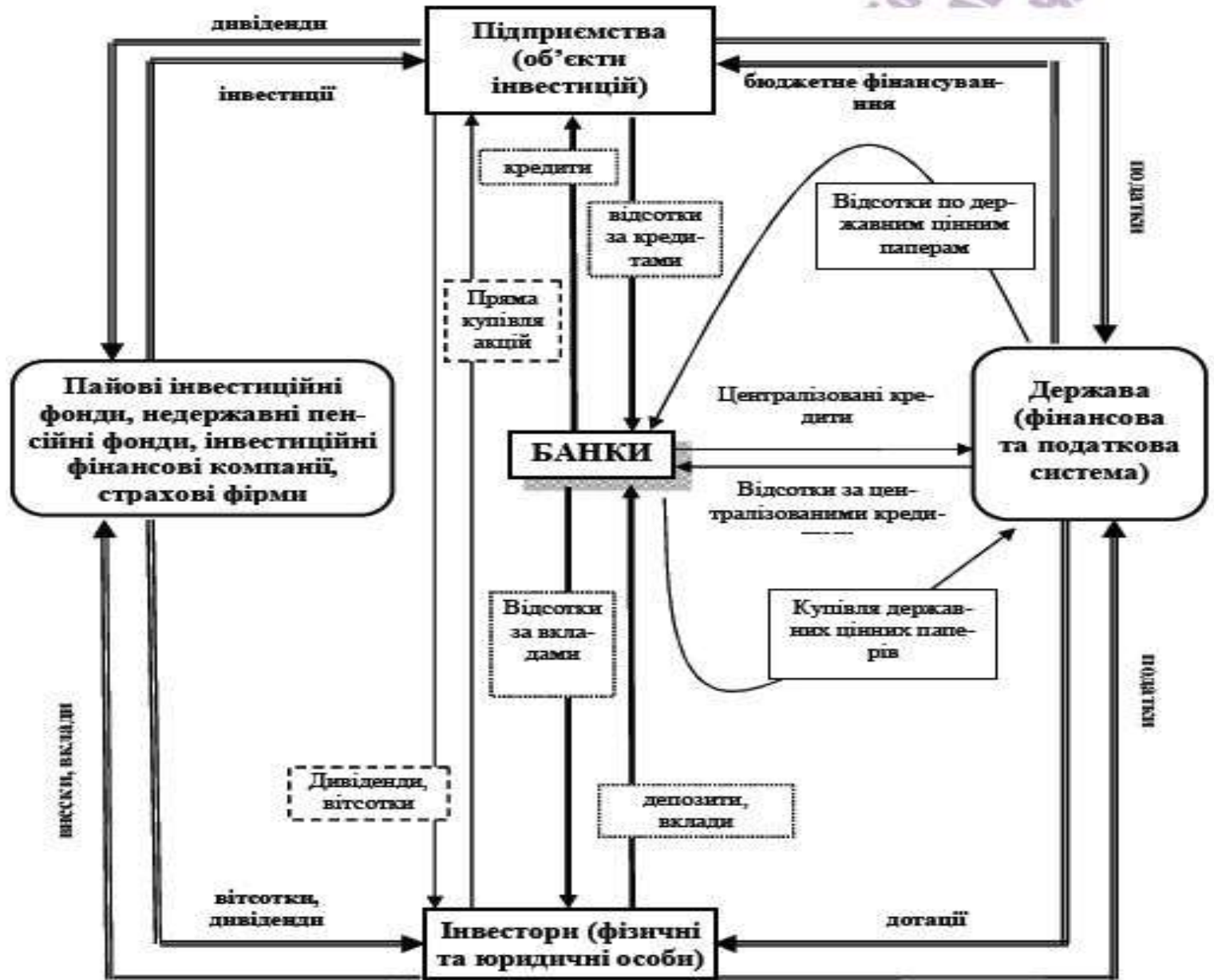
- 1) можливість налагодження довгострокових відносин з клієнтами;
- 2) можливість розширення сфери діяльності, завоювання нового сегменту ринку;
- 3) можливість збільшення доходів при незмінній величині загального ризику діяльності.

Переваги та недоліки проектного фінансування з точки зору банку

НЕДОЛІКИ:

- 1) підвищений ризик;
- 2) обмежена відповідальність клієнта (проектної компанії);
- 3) тривалий період часу від ухвалення рішення про фінансування до моменту завершення проекту.

Роль банків в процесі кругообігу інвестиційних ресурсів

БЕЗПОСЕРЕДНІЙ ВПЛИВ БАНКІВ НА ФУНКЦІОНУВАННЯ РИНКУ ІННОВАЦІЙНОГО ІНВЕСТУВАННЯ

ОПЕРАЦІЇ БАНКУ В РАМКАХ ВЛАСНОЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

інвестиції в інноваційний розвиток власного бізнесу (в основні фонди банку, інноваційні банківські технології, інноваційні банківські послуги, відкриття нових філій, підвищення кваліфікації співробітників банку)

інвестиції в розвиток інноваційного бізнесу інших суб'єктів підприємницької діяльності

формування інвестиційного портфеля банку

участь у проектному фінансуванні, кредитуванні інноваційних проектів, венчурному фінансуванні, інтеграційних процесах на ринку інноваційного інвестування

ОПЕРАЦІЇ БАНКУ В РАМКАХ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПОСЕРЕДНИЦТВА

пошук найбільш привабливих об'єктів інвестиційної діяльності в інноваційній сфері для клієнтів банку

управління інноваційним проектом у рамках проектного фінансування або кредитування

надання консультаційної допомоги в розробці й реалізації інвестиційної стратегії інноваційно-активних підприємств

послуги банку у фінансовому забезпеченні інвестиційної діяльності інноваційно-активних підприємств, включаючи операції з нерухомістю

формування й управління інвестиційним портфелем клієнтів – суб'єктів інноваційної діяльності

надання послуг щодо хеджування інвестиційних ризиків, консалтингових й інжинірингових послуг, інвестиційних послуг на фондовому сегменті досліджуваного ринку (торгівля цінними паперами, депозитарна діяльність зберігача цінних паперів, ведення реєстрів власників іменних цінних паперів, управління цінними паперами клієнтів банку, брокерська діяльність та ін.)

Повноцінне та широкомасштабне надання спеціалізованих інвестиційних кредитів на інноваційну діяльність та проектне фінансування інновацій на сьогоднішній день є прерогативою діяльності тільки певних категорій банків, а саме:

- банків, що входять до складу інвестиційно-інноваційних інтеграційних об'єднань (участь у них дозволяє їм здійснювати більш ризиковані операції оскільки в цьому випадку інтерес банку перекривається інтересами об'єднання в цілому);
- корпоративних банків, які сформувалися на галузевій основі й обслуговують відповідні виробництва;
- банків, які приймають участь у проектах відомих міжнародних фінансово-кредитних інститутів;
- великих банків, які інвестують в інноваційну діяльність тих підприємств, контрольним пакетом акцій яких вони володіють;
- спеціалізованих інвестиційно-інноваційних банків, для яких діяльність щодо інвестиційного забезпечення суб'єктів інноваційного підприємництва є основною.